

Sygn. akt VII Ua 53/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Graczyk (spr.)

Sędziowie: SO Lucyna Łaciak

SO Agnieszka Stachurska

Protokolant: st.sekr.sądowy Monika Olszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 listopada 2016 r. w Warszawie

sprawy J. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W.

z udziałem zainteresowanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.

o odsetki

na skutek apelacji wniesionej przez organ rentowy

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 27 kwietnia 2016 roku sygn. akt VI U 441/15

oddala apelację.

SSO Lucyna Łaciak SSO Marcin Graczyk SSO Agnieszka Stachurska

Sygn. akt VII Ua 53/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddziału w Warszawie z dnia 28 sierpnia 2015 r., znak (...) w ten sposób, że przyznał odwołującej J. Ż. prawo do odsetek ustawowych od niewypłaconego w terminie zasiłku chorobowego za okres od 10 grudnia 2012r. do 13 maja 2013r., zasiłku macierzyńskiego za okres od 14 maja 2013r. do 30 września 2013r., zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego od 01 października 2013r. do 11 listopada 2013r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego od 12 listopada 2013r. do 12 maja 2014r. oraz zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddziału w W. na rzecz J. Ż. kwotę 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Z uzasadnienia Sądu I instancji wynika, że decyzją z dnia 28 sierpnia 2015r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. odmówił J. Ż. prawa do odsetek ustawowych. W ocenie organu rentowego wypłata zasiłku chorobowego za okres od 10 grudnia 2012r. do 13 maja 2013r., zasiłku macierzyńskiego za okres od 14

maja 2013r. do 30 września 2013r., zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego od 01 października 2013r. do 11 listopada 2013r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego od 12 listopada 2013r. do 12 maja 2014r. została dokonana w ustawowym terminie.

J. Ż. wniosła odwołanie od decyzji organu, wnosząc o jej zmianę poprzez uznanie, że należą się jej odsetki ustawowe od nieterminowo wypłaconego świadczenia od 31 dnia, tj. od upływu terminu wypłaty pierwszego świadczenia i kolejnych terminów świadczeń w łącznej kwocie 22.569,44 zł wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę liczonymi od dnia wniesienia odwołania do dnia zapłaty. Wniosła także o zasądzenie na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania wskazała, iż nie sposób podzielić stanowisko organu rentowego, że ostatnim dokumentem stanowiącym podstawę do wypłaty świadczeń stanowi wyrok Sądu Okręgowego w sprawie VII U 669/13 oraz, że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności. Zdaniem odwołującej, organ rentowy na skutek błędnej oceny stanu faktycznego wdał się w spór i to organ rentowy powinien ponosić konsekwencje niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia sporu.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, przytaczając argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Zainteresowany płatnik składek - (...) sp. z o.o. nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił, że J. Ż. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w spółce (...) od dnia 01 września 2012r. z wynagrodzeniem 11.500,00 zł. W dniu 07 listopada 2012r. spółka złożyła do organu rentowego zaświadczenie na druku ZUS Z-3 w celu ustalenia przez organ rentowy uprawnień ubezpieczonej do zasiłku chorobowego.

Po złożeniu zaświadczenia organ rentowy w dniu 13 stycznia 2013r. wszczął postępowanie kontrolne, zobowiązując odwołującą oraz płatnika składek (...) sp. z o.o. do dostarczenia wszelkich akt osobowych odwołującej oraz wszelkich dowodów mogących potwierdzić fakt świadczenia przez odwołującą pracy.

Odwołująca oraz płatnik składek (...) sp. z o.o. przedstawili organowi rentowemu wszystkie wymagane dokumenty oraz uczynili zadość wezwaniom organu rentowego. W ramach postępowania wyjaśniającego organ rentowy w dniu 06 lutego 2013r. przesłuchał świadka M. P. na okoliczność zajmowanego przez odwołującą stanowiska pracy, a także pełnionych przez nią obowiązków oraz wysokości przyznanego wynagrodzenia za pracę. J. Ż. także złożyła wyjaśnienia na piśmie, w których wyjaśniła okoliczności sprawy i przedstawiła dowody świadczące o wykonywaniu przez nią obowiązków pracowniczych (tj. wydruki wiadomości mailowych, zawarte przez nią umowy z kontrahentami, zatwierdzone faktury VAT).

W trakcie postępowania kontrolnego organ rentowy nie przeprowadził kontroli u płatnika składek (...) sp. z o.o.

W następstwie postępowania wyjaśniającego, organ rentowy w dniu 07 lutego 2013r. wydał decyzję ustalającą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne J. Ż. w kwocie 2.774,96 zł i od tej kwoty wypłacił ubezpieczonej zasiłek chorobowy, a następnie macierzyński.

Od przedmiotowej decyzji ubezpieczona wniosła odwołanie, w wyniku którego Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie, VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 05 lutego 2015r., w sprawie o sygn. VII U 669/13 zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdził iż odwołująca od dnia 01 września 2012r. podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika składek (...) sp. z o.o. z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 11.500,00 zł.

Organ rentowy dokonał wypłaty świadczeń w ciągu 30 dni od uprawomocnienia się wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie.

Decyzją z dnia 28 sierpnia 2015r. organ rentowy orzekł, iż wypłata zasiłku chorobowego za okres od 10 grudnia 2012r. do 13 maja 2013r., zasiłku macierzyńskiego za okres od 14 maja 2013r. do 30 września 2013r., zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego od 01 października 2013r. do 11 listopada 2013r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego od 12 listopada 2013r. do 12 maja 2014r. została dokonana w ustawowym terminie, wobec czego brak jest podstaw do przyznania odsetek.

Stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz aktach o sygn. VII U 669/13, a także w aktach organu rentowego dotyczących przedmiotowej decyzji oraz w aktach rentowych dotyczących postępowania wyjaśniającego w zakresie ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne odwołującej. Ich prawdziwość nie była kwestionowana przez strony, zatem brak było podstaw by podważać ich wiarygodność z urzędu.

Sąd I instancji zważył, że odwołanie było zasadne. Sąd podniósł, że stosownie do treści art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015r., poz. 121), jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności. Z przytoczonego brzmienia art. 85 ust. 1 ww. ustawy, wynika a contrario, że odpowiedzialność odsetkowa ZUS powstaje wówczas, gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które organ ten ponosi odpowiedzialność. W orzecznictwie utrwalony został pogląd, że zawarte w art. 85 ust. 1 ustawy określenie: "nie ustalił prawa do świadczenia" oznacza zarówno nie wydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania, a zatem w tym ostatnim wypadku chodzi o sytuacje, w których organ rentowy odmawiając przyznania świadczenia naruszył przepisy prawa materialnego określające przesłanki nabycia prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego, przy czym dla powstania obowiązku wypłaty odsetek konieczne jest stwierdzenie naruszenia prawa przez organ rentowy prawomocnym wyrokiem sądu zmieniającym decyzję organu rentowego i przyznającym prawo do tego świadczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 sierpnia 1998 r., II UKN 171/98, LEX nr 35400; z dnia 9 marca 2001 r., II UKN 402/00, LEX nr 47763, z dnia 15 września 2011r., II UK 22/11, LEX nr 1109360). Ustawowe określenie „okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności” oznacza, że ZUS jest zobowiązany do uiszczenia odsetek od należności głównej wtedy, gdy można mu przypisać winę w uchybieniu terminowi, a w szczególnych wypadkach także, gdy opóźnienie jest konsekwencją zdarzeń niezawinionych (tak m.in. wyrok z dnia 9 marca 2001r., II UKN 402/00, LEX nr 47763, wyrok z dnia 7 października 2004r., II UK 485/03, LEX nr 148509, wyrok z dnia 21 kwietnia 2009r., I UK 345/08, LEX nr 552642).

Dokonując klasyfikacji okoliczności leżących po stronie ZUS, w świetle art. 85 ustawy systemowej, dzieli się je tradycyjnie na błędy w wykładni lub niewłaściwym zastosowaniu prawa oraz błędy w ustaleniach faktycznych, będące skutkiem naruszenia przepisów proceduralnych. Przyjmuje się, że organ rentowy co do zasady ponosi odpowiedzialność, w sytuacji błędnego zastosowania prawa materialnego. W przypadku, gdy na podstawie prawidłowo i kompletnie zebranego materiału dowodowego i po ustaleniu niezbędnych okoliczności organ rentowy wydaje decyzję odmawiającą ustalenia prawa, ponieważ błędnie dokonuje interpretacji obowiązujących regulacji w przedmiotowym stanie faktycznym, Sąd nie uzupełnia ustaleń faktycznych dokonanych przez organ rentowy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wydanie przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem oznacza, że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które ten organ ponosi odpowiedzialność, choćby nie można mu było zarzucić niestaranności w wykładni i zastosowaniu prawa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r., I UK 159/04, LEX nr 155928, czy wyrok z dnia 14 września 2007 r., III UK 37/07, LEX nr 464894). Sądowa kontrola zastosowanych przez ZUS norm prawa materialnego dokonywana jest przez Sąd według stanu prawnego obowiązującego w dniu wydania decyzji.

Sąd Rejonowy podkreślił, że na płaszczyźnie uregulowania art. 85 ust. 1, odpowiedzialność w zakresie odsetek za opóźnienie w przyznaniu prawa lub wypłacie świadczenia nie ma charakteru absolutnego. Zgodnie ze zd. 2 tegoż przepisu, odpowiedzialność tę wyłącza bowiem sytuacja, gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności.

W rozpoznawanej sprawie sytuacja taka nie miała jednak miejsca. Przeprowadzone postępowanie dowodowe doprowadziło do wniosku, że ZUS ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w wypłacie odwołującej świadczeń. W sytuacji, gdy ZUS dysponował wszelkimi niezbędnymi dokumentami i dowodami, a pomimo tego na ich podstawie wydał decyzję błędną, w wyniku choćby błędnej analizy akt sprawy, wówczas ponosi pełną odpowiedzialność za niewypłacenie świadczenia w terminie. Pomimo przedłożenia przez odwołującą J. Ż. na etapie postępowania kontrolnego wszystkich wymaganych dokumentów oraz złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie, a także przesłuchania przez organ rentowy świadka M. P., organ rentowy w dniu 07 lutego 2013r. wydał błędną decyzję ustalającą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne J. Ż. w kwocie 2.774,96 zł i od tej kwoty wypłacił ubezpieczonej zasiłek chorobowy, a następnie macierzyński. Wydanie powyższej decyzji poprzedzone było przeprowadzeniem postępowania kontrolnego, które wszczęte zostało w dniu 13 stycznia 2013r. W tym celu organ rentowy podjął czynności mające ustalić okoliczności świadczenia przez odwołującą pracy na rzecz (...) sp. z o.o. W toku postępowania wyjaśniającego zobowiązał odwołującą do przedłożenia niezbędnych dokumentów, a także do złożenia wyjaśnień. W ramach kontroli zgromadził wystarczający materiał dowodowy, na podstawie którego miał możliwość wydać w sprawie prawidłową decyzję. Pomimo tego dokonał błędnych ustaleń, uznając iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne J. Ż. wynosi 2.774,96 zł.

Sąd Okręgowy w wyroku dnia 05 lutego 2015r., w sprawie o sygn. VII U 669/13, opierając się na dowodach, które były podstawą decyzji ZUS, zmienił tę decyzję uznając, iż odwołująca od dnia 01 września 2012r. podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika składek (...) sp. z o.o. z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 11.500,00 zł. W związku z powyższym w chwili wydania zaskarżonej decyzji z dnia 07 lutego 2013r., organ rentowy dysponował wszystkimi niezbędnymi danymi pozwalającymi na wydanie decyzji zgodnej z obowiązującym prawem, a po stronie ubezpieczonej nie występował obowiązek wykazania żadnych innych okoliczności uzasadniających jej wniosek.

W postępowaniu sądowym prowadzonym pod sygn. VII U 669/13 nie ustalono też żadnych nowych przesłanek, których wykazanie ciążyło na ubezpieczonej, a które nie były wcześniej znane organowi rentowemu. Wydając decyzję z dnia 07 lutego 2013r. ZUS dysponował takim samym materiałem dowodowym, z jakim zapoznawał się Sąd Okręgowy wydający wyrok w sprawie dotyczącej ustalenia podstawy wymiaru składek.

Sąd Rejonowy przywołał również treść wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 25 czerwca 2013r. (III AUa 1580/12), w którym Sąd ten stwierdził, że organ rentowy nie ma obowiązku wypłaty odsetek od świadczenia rentowego przyznanego w terminie 30 dni od wpływu prawomocnego wyroku Sądu zmieniającego uprzednią decyzję tego organu odmawiającą prawa do renty, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy w postępowaniu odwoławczym uzasadnione było ustaleniami, które nie były i nie mogły być znane organowi rentowemu z uwagi na ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu przed tym organem. Przenosząc myśl zawartą w powyższym orzeczeniu na przedmiotowy stan faktyczny i prawny Sąd stwierdził, iż organ rentowy znał cały materiał dowodowy w chwili wydania decyzji w przedmiocie ustalenia podstawy wymiaru składek.

Wobec powyższego Sąd I instancji stwierdził, iż ZUS ponosi odpowiedzialność za niewydanie w terminie decyzji przyznającej odwołującej prawa do zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego oraz zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego.

Wobec tego Sąd I Instancji zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddziału w W. z dnia 28 sierpnia 2015 r., znak (...) poprzez przyznanie odwołującej J. Ż. prawa do odsetek ustawowych od niewypłaconego w terminie zasiłku chorobowego za okres od 10 grudnia 2012r. do 13 maja 2013r., zasiłku macierzyńskiego za okres od 14 maja 2013r. do 30 września 2013r., zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego

od 01 października 2013r. do 11 listopada 2013r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego od 12 listopada 2013r. do 12 maja 2014r.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., na mocy którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Odwołująca była w toku procesu reprezentowana przez radcę prawnego, którego wynagrodzenie w związku z art. 98 § 3 k.p.c. wliczane jest do niezbędnych kosztów procesu. Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd zasądził od organu rentowego na rzecz odwołującego się kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu na podstawie § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, w brzmieniu obowiązującym w chwili wniesienia odwołania (tekst jednolity – Dz. U. z 2013 roku, poz. 490).

Apelację od wyroku wniósł organ rentowy, zaskarżając go w całości. Wyrokowi zarzucono:

1. naruszenie przepisu postępowania, mającego wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że w chwili składania wniosku o wypłatę zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego oraz zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego istniały wszystkie niezbędne dokumenty do przyznania odwołującej ww. prawa, w konsekwencji stwierdzając, że nie istniała potrzeba przeprowadzenia postępowania sądowego dla ustalenia prawa do zasiłku, a w związku z tym organ rentowy zobowiązany jest do wypłaty świadczenia wraz z odsetkami za zwłokę, pomijając przy tym, że dopiero Sąd Okręgowy Warszawa Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 05 lutego 2015 r., sygn. akt VII U 669/13 ustalił istnienie stosunku ubezpieczeniowego odwołującej się,

2. naruszenia prawa materialnego, tj.: art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2014 r., poz. 159 ze zm.), przez niewłaściwe jego zastosowanie, gdyż bez wątplenia ostatnim dokumentem w sprawie jest wyrok Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 05 lutego 2015 r., sygn. akt VII U 669/13, a zatem jako, że ostatnim dokumentem istotnym do ustalenia prawa do zasiłku było wspomniane orzeczenie to wypłata zasiłku powinna nastąpić w terminie 30 dni licząc od dnia uprawomocnienia się ww. wyroku. Dopiero uchybienie temu terminowi obciąża organ rentowy obowiązkiem zapłaty odsetek.

Wskazując na powyższe zarzuty, na podstawie art. 386 §1 k.p.c. organ rentowy wniósł o zmianę wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie odwołania w całości.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy podniósł, że nie podziela stanowiska Sądu I instancji zawartego w zaskarżonym wyroku. W ocenie apelującego nie można przyjąć, że w chwili składania wniosku o wypłatę zasiłku macierzyńskiego istniały wszystkie niezbędne dokumenty do przyznania odwołującej prawa do zasiłku.

Organ rentowy decyzją z dnia 07 lutego 2013 r. zakwestionował podstawę wymiaru składek ubezpieczonej ustalając ją na poziomie kwoty 2 774,96 zł. Decyzję na skutek jej zaskarżenia zmieniono wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie w dniu 5 lutego 2015 r., sygn. akt VII U 669/13 stwierdzając, iż odwołująca J. Ż. od dnia 1 września 2012 r. podlega ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek (...) Sp. z o.o. z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości 11 500,00 zł miesięcznie. Wspomniane orzeczenie doręczono organowi rentowemu w dniu 10 marca 2015 r.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zasiłki wypłaca się nie później niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków, a w przypadku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na bieżąco po stwierdzeniu uprawnień. Jeżeli ZUS w terminie nie wypłacił świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek (ustawowych), chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności.

W ocenie organu rentowego, okoliczności niniejszej sprawy wskazują, że ostatnim dokumentem istotnym do ustalenia prawa do zasiłku było orzeczenie Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie w dniu 5 lutego 2015 r. sygn. akt VII U 669/13.

Stąd błędne jest stanowisko Sądu I instancji, pomijające ten fakt, ustalające że organ rentowy wydając decyzję odmawiającą prawa do zasiłku naruszył prawo, gdyż posiadał wszelkie niezbędne dokumenty do jego przyznania, a w konsekwencji zobowiązany jest do wypłaty odsetek od niewypłaconego w terminie zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego oraz zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego, zgodnie z terminami jego płatności.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest obowiązany do wypłaty odsetek, gdy opóźnienie w ustaleniu prawa i wypłacie świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego jest skutkiem przyczyn niezależnych od ZUS. Jeżeli zmiana decyzji w postępowaniu odwoławczym jest uzasadniona ustaleniami co do takich okoliczności, które nie były i nie mogły być znane organowi rentowemu, to nie będzie podstaw do uznania, iż opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność. Wobec czego wypłata zasiłku powinna nastąpić w terminie 30 dni licząc od dnia uprawomocnienia się wyroku Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie w dniu 5 lutego 2015 r., sygn. akt VII U 669/13, zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy zasiłkowej, co też miało miejsce, a w związku z tym brak jest podstaw do przyznania prawa do wypłaty odsetek.

Odwołująca J. Ż. i płatnik składek nie zajęli stanowiska procesowego wobec treści apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja organu rentowego polega oddaleniu jako bezzasadna. Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe i w swoich ustaleniach oparł się na dokumentach, których prawdziwość nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Sąd Rejonowy był związany ustaleniami poczynionymi przez Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt VII U 669/13.

Organ rentowy w apelacji podkreślił, że tylko jedno ustalenie faktyczne Sądu Rejonowego było błędne. A mianowicie, ustalenie, że w chwili składania wniosku o wypłatę zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego oraz zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego istniały wszystkie niezbędne dokumenty do przyznania odwołującej prawa do wymienionych świadczeń. W zarzucie nie wskazano, w jaki sposób Sąd Rejonowy uchybił zasadom logicznego myślenia ustalając tę okoliczność. Organ rentowy nie wskazał w sposób uzasadniający skuteczne uznanie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. jakie rzekomo błędy jurydyczne w zakresie oceny dowodów popełnił Sąd I instancji, na czym one polegały. W istocie zatem argumentacja organu sprowadza się do odmiennej, od poczynionej przez Sąd Rejonowy, oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i wywiedzenia na tej podstawie innych, korzystnych dla siebie ustaleń faktycznych.

Przyjęte jest, iż zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może zostać uznany za uzasadniony wyłącznie wtedy, gdy dochodzi do szczególnie drastycznego uchybienia konkretnym zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego i to w ocenie określonych konkretnych dowodów (por. wyrok SN z 13.10.2004 r. sygn. akt III CK 245/04); odmienna ocena dowodów, przekonanie o ich wiarygodności, wadze, nie może stanowić podstawy do zmiany lub uchylenia wyroku, gdyż pozbawiałoby to sąd prawa do dokonania swobodnej oceny dowodów, przyznanego właśnie w art. 233 § 1 k.p.c. (tak wyrok SN z 16 grudnia 2005 r. sygn. akt III CK 314/05, wyrok SN z 7.10. 2005 r. sygn. akt IV CK 122/05). Organ rentowy takiego szczególnego uchybienia w żaden sposób nie wykazał w apelacji, dlatego też zarzut uznać należy za bezpodstawny i nieuzasadniony.

Treść art. 233 § 1 k.p.c. może stanowić skuteczny punkt zaczepienia apelacji jedynie wtedy, gdy posługując się wyłącznie argumentami jurydycznymi skarżący wykaże, że doszło do rażącego naruszenia ustanowionych w nim zasad oceny wiarygodności i mocy dowodów, a nie wtedy gdy forsuje on własny stan faktyczny, a w konsekwencji i ocenę prawną (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lubinie z dnia 25 kwietnia 2013 r. I ACa 67/13). Z istoty zasady swobodnej

oceny dowodów, wyrażonej w art. 233 k.p.c. wynika bowiem, że sąd, zgodnie ze swoim przekonaniem, zasadami logiki i doświadczenia życiowego, decyduje, które fakty uznaje za udowodnione i z materiału dowodowego wybiera te dowody, które zasługują w jego ocenie na wiarygodność i przyznanie im mocy dowodowej.

Zarzut apelacji sprowadza się więc tylko do prezentacji własnego stanowiska strony skarżącej, a jak wynika z powołanego orzecznictwa, okoliczność ta sama w sobie nie jest podstawą do uwzględnienia zarzutu naruszenia art. 233 § k.p.c.

Mając na uwadze, iż ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego została przeprowadzona prawidłowo, a wyprowadzone z niego wnioski są logiczne, spójne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to apelacja organu rentowego ma charakter polemiczny i jako taka nie może stanowić podstawy do skutecznego postawienia Sądowi I instancji zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

Podkreślić należy, że organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję, jak i decyzję zaskarżoną w postępowaniu VII U 669/13 nie podnosił, że przyczyną wydania tych decyzji był brak jakichkolwiek dokumentów. Wnioski o wypłacenie świadczeń zostały złożone we właściwym terminie, dokumenty dotyczące zawarcia stosunku pracy i określenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonej zostały przedstawione organowi rentowemu. Jedynie odmienna ocena dokumentów, dokonana przez organ rentowy doprowadziła do wydania decyzji, które w następstwie przeprowadzonego postępowania sądowego zostały zmienione. Organ rentowy w toku postępowania administracyjnego miał możliwość poczynienia prawidłowych ustaleń faktycznych, jednak nie uczynił tego. Błędna ocena zgromadzonych dowodów spowodowała, że organ rentowy wydał wadliwą decyzję określającą wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne J. Ż..

W ocenie Sądu Okręgowego, to właśnie błędna decyzja organu rentowego spowodowała nie przyznanie świadczeń J. Ż. w prawidłowej wysokości. Przyczyną opóźnienia w przyznaniu świadczenia nie był więc brak jakichkolwiek dokumentów.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uznał, że ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego były prawidłowe i przyjął je w całości za własne.

Skoro ustalenia faktyczne Sądu I instancji były prawidłowe, to nie doszło do naruszenia przepisu art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2014 r., poz. 159 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015r., poz. 121), jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

W ocenie Sądu Okręgowego, wywody Sądu I Instancji zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, w zakresie ustalenia, czy organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczeń należnych J. Ż., są prawidłowe. Sąd Okręgowy przyjmuje te rozważania za własne. Skoro opóźnienie w przyznaniu świadczenia we właściwej wysokości, nie wynikało z braku dokumentu, a organ rentowy, zgodnie z ustaleniami Sądu I instancji, mógł podjąć prawidłową decyzję na podstawie dowodów zgromadzonych w toku postępowania przed ZUS, to nie ulega wątpliwości, że J. Ż. przysługuje prawo do odsetek ustawowych z tytułu opóźnienia w przyznaniu i wypłacie świadczeń.

Apelacja organu stanowi polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu Rejonowego i niewadliwymi rozważaniami prawnymi, popartymi orzecznictwem

Z powyższych względów, Sąd Okręgowy w oparciu o treść art. 385 § 1 k.p.c. oddalił apelację organu rentowego.

SSO Lucyna Łaciak SSO Marcin Graczyk SSO Agnieszka Stachurska